

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **J. L.**, zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 9. 2016, č. j. 41 A 12/2015 - 19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Třebíč, odboru správních činností (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 11. 8. 2014, č. j. OSČ-Př-259/2014-10/do, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že dne 31. 5. 2014 v 17:08 hod. řídil osobní automobil OPEL Astra a nebyl připoután bezpečnostním pásem. Za toto jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 1.500 Kč.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání, které zamítl žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 1. 2015, č. j. KUJI 231/2015, sp. zn. OOSČ 1185/2014 OOSC/377/JN (dále též „napadené rozhodnutí“).

II.

[3] Proti citovanému rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kterou zamítl krajský soud shora označeným rozsudkem. Podle krajského soudu byl skutkový stav věci zjištěn dostatečně. Správní orgány nepochybily, pokud vyšly mj. ze svědeckých výpovědí zasahujících policistů. Z nich vyplývá, že stěžovatel řídil vozidlo, aniž by byl připoután bezpečnostním pásem. Výpovědi obou policistů jsou bez zásadních rozporů a jsou plně použitelné. Podle krajského soudu nelze dovozovat ani zaujatost policistů. Policisté neměli zájem na výsledku řízení. Na rozdíl od policistů měl žalobce důvod, proč věc prezentovat způsobem, jakým tak činil v žalobě. Žalobce měl navíc možnost konfrontovat svědecké výpovědi zasahujících policistů při ústním jednání a pokládat jim doplňující dotazy, což však neučinil. Krajský soud nepřisvědčil ani dalším žalobním námitkám (žalobce v žalobě mj. poukazoval na vady řízení před správními orgány, chybné doručování správního rozhodnutí atp.). Podle krajského soudu se správní orgány nedopustily žádných vad, pro které by bylo nutno jejich rozhodnutí zrušit. Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III.

[4] Proti citovanému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost.

[5] Poukazoval na nepřezkoumatelnost a nepravnost závěrů obsažených v rozsudku krajského soudu, jakož i ve správních rozhodnutích. Krajský soud řádně nevypořádal námitky poukazující na nemožnost vycházet ze svědeckých výpovědí zasahujících policistů, podle nichž měl stěžovatel řídit vozidlo, aniž by byl připoután bezpečnostním pásem. Svědecké výpovědi byly nadto nevěrohodné. Ke svědeckým výpovědím policistů nelze přistupovat tak, že jsou věrohodné a pravdivé, aniž by byly jako věrohodné a pravdivé hodnoceny správním orgánem. Správní orgán svědecké výpovědi takto nehodnotil, a proto stěžovatel považuje správní rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Krajský soud námitky vypořádal pouze v povrchní rovině; argumentaci stěžovatele vyvrátil pouze povrchním tvrzením, že svědectví policisty je věrohodné, neboť policista zpravidla nemá žádný zájem na výsledku řízení.

[6] S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

IV.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Stěžovatel v kasační stížnosti vytýkal krajskému soudu, že řádně nevypořádal uplatněné žalobní námitky stran nepoužitelnosti svědeckých výpovědí zasahujících

pokračování

policistů. Podle stěžovatele krajský soud převzal nepřezkoumatelné závěry správních orgánů.

[10] Stížní námitky tedy ve své podstatě míří i na nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu a správních rozhodnutí. Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudků krajských soudů vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle ust. § 54 odst. 2 s. ř. s.). To potvrzuje i navazující judikatura Ústavního soudu, např. nálezy ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, č. 64/2007 Sb. ÚS, v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, vyslovil, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“ Nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, podle něhož lze „*za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostacích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody*“.

[11] Má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvažil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené musí nalézt svůj odraz v odůvodnění dotčeného rozhodnutí. Je tomu tak proto, že jen prostřednictvím odůvodnění lze dovodit, z jakého skutkového stavu správní soud vyšel a jak o něm uvažil. Povinností krajského soudu je řádně se vypořádat se žalobní argumentací. K tomu srov. vedle výše citované judikatury i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015 - 45 atp.). Rovněž i Ústavní soud ve své judikatuře zdůrazňuje, že požadavek kvalitního a vyčerpávajícího odůvodnění soudního rozhodnutí je jedním z principů představujících neopominutelnou součást práva na spravedlivý proces a vylučujících libovůli při rozhodování. Jestliže jsou v projednávané věci vzneseny závažné právní argumenty, je třeba, aby se s nimi soud řádně vypořádal (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2000, sp. zn. III. ÚS 103/99, ze dne 28. 8. 2001, sp. zn. I. ÚS 60/01, dostupné na

<http://nalus.usoud.cz>). Výše uvedené požadavky lze plně vztáhnout i na rozhodnutí správních orgánů. I jejich povinností je přezkoumatelným a srozumitelným způsobem vypořádat námitky účastníků řízení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007 - 84, ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008 - 109, ze dne 28. 3. 2013, č. j. 7 As 92/2012 - 41, ze dne 16. 7. 2014, č. j. 3 As 111/2013 - 25 atp.).

[12] Nejvyšší správní soud je názoru, že jak rozhodnutí správních orgánů, tak i rozhodnutí krajského soudu výše uvedeným požadavkům plně dostala. Argumentace v rozsudku krajského soudu, jakož i argumentace ve správních rozhodnutích je srozumitelná a plně přezkoumatelná. Z rozsudku krajského soudu jednoznačně vyplývají důvody, pro které nepřisvědčil žalobním námitkám, a naopak prisvědčil správním orgánům.

[13] Krajský soud se přitom důkladně zabýval i námitkami poukazujícími na nemožnost vycházet ze svědeckých výpovědí zasahujících policistů (pprap. F. Č. a pprap. R. Š.). Dospěl k závěru, že správní orgány nepochybily, pokud na nich postavily svá rozhodnutí. Výpovědi policistů k okolnostem spáchaného přestupku se v zásadních věcech nerozcházel a vyplývalo z nich, že stěžovatel nebyl při jízdě připoután bezpečnostním pásem. Krajský soud nepřisvědčil stěžovateli ani v argumentaci poukazuje na nevěrohodnost svědeckých výpovědí. K tomu krajský soud zejména uvedl, že policisté výpovědi podávali jako osoby úřední bez jakéhokoli vztahu ke stěžovateli. Nebyl zjištěn ani žádný jiný motiv, než prostý výkon služby. Policisté stěžovatele neznali; při zastavování vozidla ani přesně nevěděli, kdo konkrétně je řidičem. Na rozdíl od policistů měl stěžovatel důvod, proč věc prezentovat způsobem uvedeným v žalobě. Pokud stěžovatel nesouhlasil s výpověďmi policistů, kteří ve věci vypovídali jako svědci, měl možnost je konfrontovat při ústním jednání a pokládat jim doplňující dotazy.

[14] Výše uvedené vypořádání nelze považovat za povrchní a nereagující na podstatu věci, jak tvrdil stěžovatel v kasací stížnosti. Krajský soud řádně zdůvodnil, z jakého důvodu žalobním námitkám zpochybňujícím svědecké výpovědi zasahujících policistů nepřisvědčil, a proč správní orgány nepochybily, když z nich vyšly. Nejvyšší správní soud se shoduje s krajským soudem i v tom, že obě výpovědi se shodují na stěžejních okolnostech průběhu skutkového děje a odpovídají i obsahu dalších listin založených ve správním spisu (oznámení o přestupku a úřední záznam).

[15] Z důvodu, že stěžovatel během správního řízení nepoukazoval na nevěrohodnost a nepravdivost svědeckých výpovědí, nelze správním orgánům vytýkat, že se takovými tvrzeními explicitně nezabývaly. Nutno dodat, že z rozhodnutí správních orgánů vyplývá, že tyto výpovědi považovaly za věrohodné a pravdivé. Nejvyšší správní soud nesouhlasí se stěžovatelem ani v tom, že by bylo vyloučeno, že aby zasahující policista skrz boční okno vozidla viděl, že stěžovatel nebyl připoután. Za běžných podmínek je nepřipoutání bezpečnostním pásem skrz (průhledné) okno vozidla jistě viditelné. I podle konstantní judikatury zdejšího soudu patří přestupek nepřipoutání se bezpečnostním pásem mezi přestupky pozorovatelné pouhým okem. V normálních situacích tento přestupek není nijak dokumentován (například fotografií či videozáznamem), proto věrohodné svědectví policistů představuje dostatečný důkaz o jeho spáchání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2015, č. j. 7 As 87/2015 - 29). Nejvyšší správní soud se rovněž

pokračování

opakovaně vyjádřil k tomu, v jakých případech není možno svědecké výpovědi zasahujících policistů považovat za věrohodné (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013 - 27, a ze dne 2. 5. 2012, č. j. 8 As 100/2011 - 70, ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 - 63, ze dne 27. 4. 2014, č. j. 10 As 108/2014 - 25). O žádný takový případ se však v nyní projednávané věci nejednalo. Výpovědi policistů netrpí žádnými nedostatky, které by zakládaly důvodné obavy o jejich nestrannosti. Výpovědi policistů jsou konzistentní, bez vážných rozporů a shodují se v tom, že stěžovatel nebyl připoután.

[16] Je třeba doplnit, že stěžovatel bezprostředně po zastavení vozidla zasahujícími policisty netvrdil, že by nebyl připoután. Sdělil, že chce, aby byla věc projednána ve správním řízení. V rámci správního řízení byl stěžovatel předvolán k ústnímu jednání, k tomu se však nedostavil. Správní orgán ve správním řízení vyslechl zasahující policisty, a ti shodně potvrdili, že stěžovatel nebyl při jízdě připoután. Stěžovatel podal blanketní odvolání a ani na výzvu soudu jej nedoplnil. Nezpochybňoval tedy svědecké výpovědi zasahujících policistů, resp. to, že nebyl připoután. To začal tvrdit až v řízení před soudem. Nejpozději po vydání prvostupňového rozhodnutí, muselo být přitom stěžovateli jasné, že existují důkazy prokazující jeho vinu (mj. svědecké výpovědi zasahujících policistů). Konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu zastává v obdobných věcech názor, že je obecně vhodné, aby stěžovatel neuchovával paletu námitek proti sankčnímu rozhodnutí správního orgánu na pozdější dobu, ale uplatnil je již v rámci správního řízení, nejpozději pak v rámci odvolacího řízení. Jinak se stěžovatel zbytečně připraví o posouzení námitek v obou instancích správního řízení. Navíc se může teprve *ex post* podaná obrana jevit dle kontextu věci i jako účelová (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 As 215/2014 - 43, ze dne 4. 12. 2013, č. j. 1 As 83/2013 - 60, ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115 atp.). Tak je tomu i v dané věci. Z další judikatury Nejvyššího správního soudu (srv. např. rozsudky ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 - 39, ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 As 215/2014 - 43, ze dne 25. 1. 2012, č. j. 1 As 148/2011 - 52, ze dne 3. 2. 2010, č. j. 1 Afs 103/2009 - 232, ze dne 22. 5. 2009, č. j. 2 Afs 35/2009 - 91 atp.) pak vyplývá, že v každém případě je nutno nalézat rozumnou rovnováhu, zohledňující jednak zásadu plné jurisdikce rozhodování správního soudu na straně jedné, a zamezující zjevným obstrukcím ze strany daňového subjektu na straně druhé, který si jejich existence v konkrétním případě mohl být dobře vědom, nicméně rozhodne se je uplatnit až v žalobním řízení z důvodu jakési procesní taktiky. V souladu s všeobecně uznávanou právní zásadou *vigilantibus iura scripta sunt*, správní soudy zásadně nemohou napravovat procesní pasivitu účastníka řízení, který nebyl v průběhu správního řízení co do svých tvrzení a co do návrhů důkazů nijak aktivní a skutková tvrzení uplatnil poprvé teprve v řízení před správními soudy. Jakkoliv je správní soudnictví podrobeno principu plné jurisdikce, není jeho cílem nahrazovat řízení před správním orgánem, neboť soudní přezkum správních rozhodnutí nelze vnímat jako odvolací řízení v plné apelaci. V takovém případě by byla totiž popřena samotná koncepce správního soudnictví založená na následném přezkumu zákonnosti pravomocných správních rozhodnutí. Základním smyslem a účelem přezkumu správních rozhodnutí ve správním soudnictví je poskytnutí soudní ochrany v případech, kdy osoby, jež tvrdí, že byly na svých právech dotčeny, se svých práv nedomohly před správním orgánem, ač se o to aktivně pokusily. Podrobněji odkazuje zdejší soud na rozsudek krajského soudu, se kterým se plně ztotožňuje.

[17] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[18] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože podle obsahu spisu mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. ledna 2017

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu